

Uit 'Waarom zijn we niet gelukkig?' **Richard Layard, hoogleraar economie** **en oud topadviseur van** **de regering Blair**

Als we zo rijk zijn, waarom zijn we dan niet gelukkig?
Er knaagt een scherpe tegenstelling aan de ziel van ons bestaan.
De meeste mensen willen meer geld en doen daar hun uiterste best
voor.
Maar hoewel we in het Westen al tientallen jaren gestaag rijker
worden, zijn we geen spat gelukkiger geworden.

Wij hebben niets gewonnen en vergeefs gebloed
als ons verlangen is gestild, maar niet ons gemoed.
Lady Macbeth

Een welvarend man is een man die honderd dollar per jaar meer
verdient dan de man van de zus van zijn vrouw.
H.L. Mencken

Stel je kunt kiezen tussen het wonen in twee denkbeeldige
werelden, waarin de prijzen gelijk zijn:

- in de eerste wereld verdien jij 50.000 euro per jaar, terwijl de andere mensen 25.000 euro per jaar verdienen (gemiddeld);
- in wereld nummer twee krijg jij 100.000 euro per jaar, terwijl de andere mensen 250.000 euro per jaar verdienen (gemiddeld).

Voor welke wereld zou je kiezen? Deze vraag werd gesteld aan een groep Harvard-studenten, en een meerderheid gaf de voorkeur aan het eerste type wereld.

Zijn we in staat een algemeen belang na te streven?

Ik probeer me altijd in te leven in het standpunt van de ander – en dat kan verdomd vervelend zijn.

Richard Layard

Hoe maken we een einde aan de ratrace om status?

Waarom lopen we zo hard achter elkaar aan, heeft niemand tijd om bij het leven stil te staan?

W.H. Davies

De meeste mensen zijn zo gelukkig als ze zichzelf hebben voorgenomen.

Abraham Lincoln

Zonder jouw uitdrukkelijke toestemming kan niemand je kleineren.

Eleanor Roosevelt

Dus in de eerste wereld zitten we met een stevige paradox: een samenleving die succesvol streeft naar een steeds hoger inkomen, maar die nauwelijks gelukkiger is dan voorheen. En tegelijkertijd blijven de inkomens in de derde wereld, waar extra inkomen daadwerkelijk extra geluk brengt, nog steeds op een onaanvaardbaar dieptepunt steken. En de eerste wereld kent meer depressies, meer alcoholisme en meer misdaad dan vijftig jaar geleden. Wat is er toch aan de hand?

Maar de echte problemen met de economie liggen veel dieper, en doen zich voor omdat het economen niet interesseert hoe gelukkig

mensen zijn. Economen staren zich blind op de gezamenlijke koopkracht omdat ze aannemen dat de economische keuzes van de mens in de tijd gelijk blijven. Wat we echter nodig hebben is een nieuw soort economie, die openstaat voor de ideeën van de moderne sociale psychologie en die een nieuwe visie ontwikkelt op de manier waarop onze welvaart en welzijn tot stand komen. In deze visie moeten de dingen die ten diepste met menszijn en goede samenleving te maken hebben, geïntegreerd worden.

Wat zijn de dingen die mensen het meest gelukkig maken: familiebetrekkingen, voldoende inkomen, zeker werk, een goede sociale omgeving, vriendschappen, gezondheid, persoonlijke vrijheid, waarden en levensfilosofie?

Daarom zeg ik jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding? Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één el aan zijn

levensduur toevoegen? En wat maken jullie je zorgen over kleding? Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen.

Mt. 6, 25-29

Kies twee citaten. Geef je commentaar.